

Onderwerp: FW: Rijnlands Kiesreglement

RijnKiesinterVoordrachtWERKEX...

-----Oorspronkelijk bericht-----
Van: Rijnland
Verzonden: woensdag 17 december 2003 12:58
Aan: Verkeer en waterstaat
Onderwerp: FW: Rijnlands Kiesreglement

Beste ,

Bijgevoegd Rijnlands Kiesreglement, waarvoor het model kiesreglement als uitgangspunt heeft gediend. Zoek de verschillen :-). Grootste verschil is natuurlijk het stemmen via Internet.

Rijnland heeft op dit moment nog een discussie met de provincie en de overige waterschappen over artikel 17. Mag je in het Kiesreglement verdere beperkingen opleggen ten aanzien van de kandidaten, zoals de eis dat de kandidaat bij de aanvang van de zittingsperiode de leeftijd van 18 jaar dient te hebben bereikt. Wij zijn van mening dat de kandidaat tijdens de zittingsperiode de leeftijd van 18 jaar moet bereiken. In art. 31 Wsw staan de eisen voor het bestuurslidmaatschap (18 jaar en niet van kiesrecht uitgesloten). In art 16 Wsw staan de eisen voor de kandidaatstelling. Daar staat niets over leeftijd. Wij zijn van mening als iemand is gekozen op dat moment wordt gekeken of de gekozene de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt en niet van kiesrecht is uitgesloten. Dat hoeft niet voor de kandidaatstelling te worden gecontroleerd. Door dit in het kiesreglement op te nemen vindt er een ongeoorloofde beperking van de waterschapswet plaats. Hoogstens kan in het kiesreglement worden opgenomen dat een kandidaat tijdens de zittingsperiode de leeftijd van 18 jaar moeten bereiken, vergelijkbaar met I6 Kieswet.

Graag verneem ik op korte termijn jouw mening. Als we aan de AMvB gaan werken komt deze vraag ook weer terug, dus je doet geen overbodig onderzoek.

Met vriendelijke groet,

-----Oorspronkelijk bericht-----
Van: Provincie Zuid-Holland
Verzonden: woensdag 17 december 2003 11:58
Aan: Rijnland
Onderwerp: Rijnlands Kiesreglement

Hierbij een door tekstverwerking bijgewerkt exemplaar.

Vriendelijke groeten

Disclaimer: Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend

2 Ontwerpbesluit

Provinciale Staten van Zuid-Holland en Provinciale Staten van Noord-Holland,

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland en van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland;

gelet op artikel 6 van de Waterschapswet;

Besluiten:

- I. in trekken met ingang van de datum van inwerkingtreding van het onder II van dit besluit genoemde kiesreglement hun gemeenschappelijk besluit 16 oktober 1998 onderscheidenlijk 14 december 1998 tot vaststelling van het Kiesreglement voor het hoogheemraadschap van Rijnland en de waterschappen Groot-Haarlemmermeer, De Oude Rijnstromen en Wilck en Wiericke .
- II vast te stellen Rijnlands Kiesreglement.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1

In dit reglement wordt verstaan onder:

- a. wet: Waterschapswet;
- b. register: het register bedoeld in artikel 29 van de wet;
- c. algemeen bestuur: het algemeen bestuur van het waterschap waarvoor de verkiezingen worden gehouden, dan wel het algemeen bestuur van het waterschap dat met de organisatie van de verkiezingen is belast;
- d. dagelijks bestuur: het dagelijks bestuur van het waterschap waarvoor de verkiezingen worden gehouden, dan wel het dagelijks bestuur van het waterschap dat met de organisatie van de verkiezingen is belast;
- e. categorie van belanghebbenden: één van de in artikel 11, tweede lid, van de wet genoemde categorieën;
- f. virtueel stembiljet: een stembiljet bestaand uit beeldschermgegevens en een elektronische stem;
- g. waterschap: hoogheemraadschap van Rijnland.

Artikel 2

1. In ieder kiesdistrict vindt per categorie van belanghebbenden afzonderlijk kandidaatstelling en stemming plaats.
2. Stemgerechtigd voor de verkiezing van de vertegenwoordigers van de categorie van belanghebbenden, bedoeld in artikel 11, tweede lid, onderdeel e, van de wet zijn de leden van de voor het betreffende kiesdistrict bevoegde Kamer of Kamers van Koophandel en Fabrieken.

Artikel 3

Niemand kan kandidaat worden gesteld in meer dan één kiesdistrict.

Artikel 4

1. Het stemrecht wordt uitgeoefend in het kiesdistrict waar de stemgerechtigde, voor het genot of het gebruik van onroerende zaken voor het jaar waarin de verkiezingen worden gehouden voor het hoogste bedrag aan WOZ-waarde voor de categorie gebouwd heeft dan wel het grootste aantal hectaren voor de categorie ongebouwd heeft.
2. Indien het bedrag of het aantal hectaren in het eerste lid gelijk zijn, wordt het stemrecht uitgeoefend in het kiesdistrict met het kleinste aantal stemgerechtigden voor de betreffende belangencategorie.

Artikel 5

De bevoegdheid tot kandidaatstelling en het stemrecht van een rechtspersoon wordt uitgeoefend door één van degenen die tot vertegenwoordiging van die rechtspersoon bevoegd zijn.

Artikel 6

Vervallen..

Hoofdstuk 2 Registratie van stemgerechtigdheid

Artikel 7

1. Van de personen die in het register zijn opgenomen, worden in dat register vermeld:
 - a. de geslachtsnaam, de beginletters van de voornamen en de adressen van natuurlijke personen alsmede de namen en adressen van rechtspersonen en van vennootschappen zonder rechtspersoonlijkheid;
 - b. de categorie van belanghebbenden waartoe zij behoren.
2. Indien het gebied is ingedeeld in kiesdistricten vindt registratie plaats met inachtneming van die indeling.

Artikel 8

Het dagelijks bestuur brengt uiterlijk dertig dagen voor de dag van de kandidaatstelling ter openbare kennis dat een ieder:

- a. op verzoek kosteloos inlichtingen uit het register kan verkrijgen waaruit de verzoeker kan opmaken of hijzelf daarin al dan niet behoorlijk is opgenomen;
- b. tegen betaling van kosten een uittreksel uit het register kan verkrijgen;
- c. tot uiterlijk 7 dagen voor de dag van kandidaatstelling schriftelijk om verbetering van het register kan verzoeken overeenkomstig artikel 30 van de wet.

Hoofdstuk 3 Het stembureau

Artikel 9

- a. Voor de verkiezing van de leden van het algemeen bestuur stelt het dagelijks bestuur een stembureau in, bestaande uit vijf leden, van wie er één voorzitter en één plaatsvervangend voorzitter is.
- b. De voorzitter van het waterschap is voorzitter van het stembureau. De plaatsvervangend voorzitter en de andere leden alsmede drie plaatsvervangende leden worden door het dagelijks bestuur benoemd en ontslagen.
- c. De in het tweede lid bedoelde benoemingen geschieden voor vier kalenderjaren. Degene die ter vervulling van een opengevallen plaats is benoemd, treedt af op het tijdstip waarop degene in wiens plaats hij is benoemd, zou zijn afgetreden.
- d. Het dagelijks bestuur stelt de vergoedingen vast van de leden van het stembureau, niet zijnde leden van het dagelijks bestuur of personen werkzaam bij het waterschap.

Artikel 10

Het stembureau kan zich bij de uitvoering van zijn werkzaamheden laten bijstaan door daartoe door hem aangewezen personen.

Artikel 11

1. Voor het houden van een zitting van het stembureau is de aanwezigheid van ten minste drie leden vereist.
2. De leden die verhinderd zijn de zitting bij te wonen, geven hiervan onverwijld kennis aan de voorzitter. Deze zorgt voor de oproeping van plaatsvervangende leden.
3. Bij verhindering van de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter treedt het in leeftijd oudste lid op als voorzitter dan wel, indien verscheidene leden even oud zijn, het naar benoeming oudste lid.
4. Van de wisselingen in de samenstelling van het stembureau wordt in het proces-verbaal aantekening gehouden met opgave van de tijd van vervanging.

Artikel 12

1. Het tijdstip en de plaats van de openbare zittingen van het stembureau worden tijdig door de voorzitter van het stembureau ter openbare kennis gebracht.
2. De voorzitter van het stembureau is belast met de handhaving van de orde tijdens de zitting.
3. Het stembureau neemt zijn beslissingen bij meerderheid van stemmen. Indien bij het nemen van een beslissing door het stembureau de stemmen staken, beslist de stem van de voorzitter.

Artikel 13

1. Van de zittingen van het stembureau wordt proces-verbaal opgemaakt.
2. Het proces-verbaal van een openbare zitting wordt voor een ieder ter inzage gelegd op het kantoor van het waterschap.
3. De bij de openbare zittingen van het stembureau aanwezige stemgerechtigden kunnen mondeling bezwaren inbrengen. Van deze bezwaren wordt in het proces-verbaal melding gemaakt.
4. Het proces-verbaal wordt door alle aanwezige leden van het stembureau getekend.
5. De terinzagelegging wordt beëindigd zodra over de toelating van de gekozen leden onherroepelijk is beslist.

Hoofdstuk 4 De kandidaatstelling

Artikel 14

1. Het dagelijks bestuur bepaalt de dag van de kandidaatstelling.
2. Ten minste drie weken voor de dag van de kandidaatstelling brengt de voorzitter van het waterschap de dag van kandidaatstelling ter openbare kennis. In de bekendmaking wordt tevens melding gemaakt van de vereisten voor kandidaatstelling en de dag, de plaats en het tijdstip van de in artikel 22, bedoelde openbare zitting.

Artikel 15

1. Op de dag van de kandidaatstelling kunnen bij de voorzitter van het stembureau, of bij door deze aan te wijzen leden van dat bureau, op het kantoor van het waterschap, van negen tot negentien uur opgaven tot kandidaatstelling worden ingeleverd.
2. Het dagelijks bestuur kan een of meer tijdvakken voorafgaande aan de dag van kandidaatstelling aanwijzen binnen welke de opgaven tot kandidaatstelling eveneens bij de voorzitter van het stembureau, of bij door deze aan te wijzen leden van dat bureau, op het kantoor van het waterschap kunnen worden ingeleverd. Van deze aanwijzing wordt melding gemaakt in de in artikel 14, tweede lid, bedoelde bekendmaking.
3. De opgave tot kandidaatstelling geschiedt op een daartoe door het waterschap kosteloos beschikbaar gesteld formulier.

Artikel 16

1. Per kandidaat wordt een opgave tot kandidaatstelling ingeleverd.
2. Een opgave tot kandidaatstelling is ondertekend door ten minste tien personen, niet zijnde de kandidaat, die bevoegd zijn tot kandidaatstelling.
3. De opgave tot kandidaatstelling vermeldt de naam, het adres, de woonplaats en de geboortedatum van de kandidaat en van de ondertekenaars.
4. Een ondertekening kan niet worden ingetrokken nadat de opgave tot kandidaatstelling is ingeleverd.

Artikel 17

De naam van een kandidaat mag niet voorkomen op een opgave tot kandidaatstelling, indien de kandidaat bij de aanvang van de zittingsperiode niet de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt of indien hij krachtens artikel B5, eerste lid, van de Kieswet van het kiesrecht is uitgesloten.

Artikel 18

1. Bij de opgave tot kandidaatstelling wordt overgelegd een schriftelijke verklaring van de daarop voorkomende kandidaat dat hij instemt met zijn kandidaatstelling alsmede een kopie van een geldig legitimatiebewijs van de kandidaat.
2. Een overgelegde verklaring van instemming kan niet worden ingetrokken.
3. De verklaring van instemming geschiedt op een daartoe door het waterschap kosteloos beschikbaar gesteld formulier.

Artikel 19

1. De inlevering van de opgave geschiedt door de kandidaat of een van de ondertekenaars in persoon. Degene die de opgave inlevert dient zich daarbij te kunnen legitimeren.
2. Degene die de opgave heeft ingeleverd, ontvangt van het stembureau een gedagtekend ontvangstbewijs.

Hoofdstuk 5 Het onderzoek en de openbaarmaking van de opgaven van de kandidaten

Artikel 20

1. Uiterlijk op de vierde werkdag na de dag van de kandidaatstelling, houdt het stembureau een zitting tot het onderzoeken van de opgaven tot kandidaatstelling.
2. Indien bij het onderzoek blijkt van een of meer van de volgende verzuimen, geeft het stembureau onverwijld bij aangezekende brief of tegen gedagtekend ontvangstbewijs kennis aan degene die de opgave tot kandidaatstelling heeft ingeleverd:
 - a. dat de opgave tot kandidaatstelling niet is gedaan op het in artikel 15, derde lid, bedoelde formulier;
 - b. dat de opgave tot kandidaatstelling niet is ondertekend door ten minste tien personen, die bevoegd zijn tot kandidaatstelling, waarbij niet meetellen de ondertekening van de kandidaat en van degene die per categorie van belanghebbenden meer dan één opgave tot kandidaatstelling heeft ondertekend;
 - c. dat de opgave tot kandidaatstelling de naam van meer dan één kandidaat bevat;
 - d. dat de verklaring van instemming van de kandidaat ontbreekt;
 - e. dat de verklaring van instemming van de kandidaat niet is gesteld op het in artikel 18, derde lid, bedoelde formulier;
 - f. dat een kopie van een geldig legitimatiebewijs van de kandidaat ontbreekt;
 - g. dat de in artikel 16, derde lid, bedoelde gegevens ontbreken;
 - h. dat uit de opgave tot kandidaatstelling niet blijkt voor welke categorie van belanghebbenden de kandidaat verkiesbaar wordt gesteld;
 - i. dat uit de opgave tot kandidaatstelling niet blijkt voor welk kiesdistrict de kandidaat verkiesbaar wordt gesteld;
 - j. dat de opgave niet persoonlijk is ingeleverd door de kandidaat of één van de ondertekenaars van de opgave.
3. Het proces-verbaal van de in het eerste lid bedoelde zitting wordt op het kantoor van het waterschap ter inzage gelegd.
4. Uiterlijk op de derde werkdag na de in het eerste lid bedoelde zitting, kan degene die de opgave tot kandidaatstelling heeft ingeleverd, het verzuim of de verzuimen, in de kennisgeving aangeduid, herstellen op het kantoor van het waterschap, van negen tot zeventien uur.
5. In het geval, bedoeld in het tweede lid onder j, kan iemand, die tot het inleveren van de opgave tot kandidaatstelling bevoegd zou zijn geweest, door persoonlijke verschijning op het kantoor van het hoogheemraadschap zich alsnog in de plaats van de onbevoegde inleveraar stellen; hij wordt dan geacht de opgave tot kandidaatstelling persoonlijk te hebben ingeleverd.

Artikel 21

1. Indien op de in artikel 20, eerste lid, bedoelde zitting, blijkt dat de naam van een kandidaat op meer dan één opgave tot kandidaatstelling voorkomt en bij ieder van die opgaven een verklaring van instemming van de kandidaat is overgelegd, wordt de kandidaat daarvan onverwijld bij aangetekende brief of tegen gedagtekend ontvangstbewijs in kennis gesteld.
2. Uiterlijk op de derde dag na de in artikel 20, eerste lid, bedoelde zitting, kan de kandidaat op het kantoor van het hoogheemraadschap, van negen tot zeventien uur, de opgave tot kandidaatstelling aanwijzen die als de ingeleverde opgave moet worden beschouwd; de overige opgave of opgaven tot zijn kandidaatstelling worden dan geacht niet te zijn ingeleverd.

Artikel 22

Op de vierde werkdag na de dag van de in artikel 20, eerste lid, bedoelde zitting beslist het stembureau in een openbare zitting over de geldigheid van de opgaven.

Artikel 23

Ongeldig is de opgave tot kandidaatstelling:

- a. die niet in een tijdvak als bedoeld in artikel 15, tweede lid, of op de dag van de kandidaatstelling tussen negen en negentien uur bij de voorzitter van het stembureau of een van de door deze daartoe aangewezen leden is ingeleverd;
- b. die niet is gedaan op het in artikel 15, derde lid, bedoelde formulier;
- c. die niet is ondertekend door ten minste tien personen die bevoegd zijn tot kandidaatstelling, waarbij niet meetellen de ondertekening van de kandidaat en van degene die per categorie van belanghebbenden meer dan één opgave heeft ondertekend;
- d. die de naam van meer dan één kandidaat bevat;
- e. waarbij de verklaring van instemming van de kandidaat ontbreekt;
- f. waarbij de verklaring van instemming van de kandidaat niet is gesteld op het in artikel 18, derde lid, bedoelde formulier;
- g. waarbij een kopie van een geldig legitimatiebewijs van de kandidaat ontbreekt;
- h. waarop de in artikel 16, derde lid, bedoelde gegevens ontbreken;
- i. waaruit niet blijkt voor welke categorie van belanghebbenden de kandidaat verkiesbaar wordt gesteld;
- j. waaruit, indien het gebied van het waterschap voor de betreffende categorie is ingedeeld in kiesdistricten, niet blijkt voor welk kiesdistrict de kandidaat verkiesbaar wordt gesteld;
- k. waarop de naam van een kandidaat voorkomt, die is overleden;
- l. waarop de naam van een kandidaat voorkomt die bij aanvang van de zittingsperiode niet de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt of krachtens artikel B5, eerste lid, van de Kieswet van het Kiesrecht is uitgesloten;
- m. die niet persoonlijk is ingeleverd door een van de ondertekenaars die bevoegd is tot kandidaatstelling of door de kandidaat;
- n. die de naam van een kandidaat bevat die op meer dan één van de bij het stembureau ingeleverde opgaven tot kandidaatstelling als kandidaat voorkomt, waarbij verklaringen van instemming van de kandidaat zijn overgelegd.

Artikel 24

Zodra een beslissing als bedoeld in artikel 22 is genomen maakt de voorzitter van het stembureau de opgaven van kandidaatstelling openbaar, door deze voor een ieder ter inzage te leggen op het kantoor van het waterschap. Van de terinzagelegging wordt openbaar kennisgegeven. De terinzagelegging wordt beëindigd zodra over de toelating van de gekozen leden onherroepelijk is beslist.

Artikel 25

Indien een situatie optreedt als bedoeld in artikel 17, eerste lid, van de wet, wordt dit uiterlijk op de vierentwintigste dag na de dag van de kandidaatstelling ter openbare kennis gegeven.

Hoofdstuk 6 De stemming

Artikel 26

1. Het bepaalde in dit hoofdstuk en in hoofdstuk 7 is enkel van toepassing indien voor een categorie van belanghebbenden in het betreffende kiesdistrict meer kandidaten zijn gesteld dan het aantal vacatures.
1. Het uitbrengen van de stem geschiedt per brief volgens de bepalingen van de Afdelingen 6.1 en 7.1. In afwijking hiervan kan het algemeen bestuur van het waterschap per categorie en per kiesdistrict bepalen dat naast de mogelijkheid tot het uitbrengen van de stem per brief de kiesgerechtigde tevens de mogelijkheid wordt geboden om zijn stem uit te brengen via het Internet volgens de bepalingen van de afdelingen 6.2 en 7.2, met dien verstande dat per categorie niet meer dan één stem kan worden uitgebracht.
2. Teneinde te waarborgen dat bij de uitvoering van de in dit hoofdstuk en in hoofdstuk 7 genoemde werkzaamheden wordt voldaan aan de daarin gestelde voorwaarden, stelt het dagelijks bestuur een protocol op. Het protocol wordt ten minste drie weken voor de in artikel 28, eerste lid, bedoelde dag ter inzage gelegd op het kantoor van het waterschap en toegezonden aan gedeputeerde staten.

Afdeling 6.1: Stemmen per brief

Artikel 27

1. De stemming vindt plaats per categorie van belanghebbenden.
2. De stemming geschiedt over de kandidaten van wie de namen voorkomen op de geldig verklaarde opgaven tot kandidaatstelling.

Artikel 28

1. Het dagelijks bestuur stelt de dag vast waarop de door de stemgerechtigde te retourneren stembiljetten uiterlijk om twaalf uur door het stembureau dienen te zijn ontvangen. Deze dag is uiterlijk 110 dagen na de dag van de kandidaatstelling.
2. De voorzitter van het waterschap brengt de dag en het tijdstip, bedoeld in het eerste lid, ten minste eenentwintig dagen tevoren ter openbare kennis. Hij maakt daarbij melding van dag, tijdstip en plaats van de in artikelen 43 en 53 bedoelde zittingen en van de terinzagelegging van het in artikel 26, tweede lid, bedoelde protocol.
3. Bij een ernstige externe verstoring van de stemming kan het dagelijks bestuur de dag bedoeld in het eerste lid met maximaal twee dagen verlengen.

Artikel 29

Het stembureau voorziet de namen van degenen die stemgerechtigd zijn per categorie van belanghebbenden en, per kiesdistrict waarvoor zij stemgerechtigd zijn, van een unieke en op willekeurige wijze bepaalde code.

Artikel 30

1. De stembiljetten worden opgemaakt overeenkomstig een door het dagelijks bestuur vast te stellen model.
2. De stembiljetten zijn voorzien van de namen van de kandidaten over wie de stemming moet geschieden en van de handtekening van de voorzitter van het stembureau. Voorts is het stembiljet in elk geval voorzien van de in artikel 29 bedoelde code, de naam van het waterschap, de categorie van belanghebbenden waarvoor de verkiezing geldt en een aanduiding van het kiesdistrict.
3. In afwijking van het tweede lid kunnen de kandidaten op het stembiljet worden aangeduid door middel van een nummer. In dat geval wordt bij de stembescheiden bedoeld in artikel 32 per belangencategorie een kandidatenlijst toegevoegd, waaruit kan worden opgemaakt welke kandidaat bij welk nummer behoort.

Artikel 31

1. Het stembureau bepaalt in een openbare zitting de volgorde waarin de namen of nummers van de kandidaten op het stembiljet en op de in artikel 30, derde lid, bedoelde lijsten worden getoond, voor iedere kandidaat afzonderlijk door middel van loting.
2. Het dagelijks bestuur bepaalt de wijze van loting.

Artikel 32

1. De voorzitter van het waterschap verzendt niet langer dan achttien dagen, doch niet korter dan tien dagen voor de in artikel 28, eerste lid, bedoelde dag, als stembescheiden aan iedere stemgerechtigde:
 - a. per belangencategorie een stembiljet;
 - b. een handleiding voor de stemgerechtigde;
 - c. een aan de voorzitter van het stembureau gerichte gefrankeerde retourenvelop.
2. In plaats van het in het eerste lid, sub a en c, bedoelde stembiljet onderscheidenlijk de retourenvelop kan een combinatie van beide worden toegepast.
3. In geval meer dan één natuurlijke of rechtspersoon is gerechtigd tot één of meer ongebouwde of gebouwde onroerende zaken, worden de stembescheiden toegezonden aan degene aan wie het aanslagbiljet voor de omslag van het waterschap wordt toegezonden.
4. De stembescheiden van de stemgerechtigde die binnen Nederland geen bekende woon- of verblijfplaats heeft, worden verzonden naar het in artikel 146 van de wet bedoelde adres.

Artikel 33

1. Een stemgerechtigde kan het stembureau verzoeken om een duplicaat van de stembescheiden indien hij deze niet of niet volledig heeft ontvangen, of indien deze in het ongereede zijn geraakt. Het verzoek dient uiterlijk op de vijfde dag voorafgaande aan de dag, bedoeld in artikel 28, eerste lid, te zijn ontvangen, tenzij de stemgerechtigde zich in persoon op het kantoor van het waterschap vervoegt.
2. Het stembureau verstrekt de als duplicaten gewaarmerkte stembescheiden en houdt daarvan aantekening.
3. Per stemgerechtigde wordt slechts eenmaal een duplicaat verstrekt.

Artikel 34

1. De stemgerechtigde brengt zijn stem uit door op het stembiljet het stemvak, geplaatst voor de naam of het nummer van de kandidaat van zijn keuze in te vullen.
2. De stemgerechtigde verzendt het stembiljet met gebruikmaking van de daarvoor bestemde retourenvelop.
3. In afwijking van het tweede lid kan de stemgerechtigde het stembiljet in de brievenbus van het waterschap of in een daartoe in het kantoor van het waterschap geplaatste stembus deponeren.

Artikel 35

Stembiljetten die na het in artikel 28, eerste lid, bedoelde tijdstip zijn ontvangen, worden bij de stemopneming buiten beschouwing gelaten.

Afdeling 6.2: stemmen via het Internet

Artikel 36

De artikelen 27, 28, 33 en 35 zijn van overeenkomstige toepassing

Artikel 37

1. Het stembureau voorziet de namen van degenen die stemgerechtigd zijn van een unieke, geanonimiseerde en vertrouwelijke stemcode plus wachtwoord.
2. Het stembureau maakt een controlebestand van alle mogelijk uit te brengen stemmen en legt deze ter inzage.

Artikel 38

1. Het dagelijks bestuur stelt de opmaak en functionaliteit van de virtuele stembiljetten vast.
2. De virtuele stembiljetten zijn voorzien van de namen van de kandidaten over wie de stemming moet geschieden. Voorts is het virtuele stembiljet in elk geval voorzien van de naam van het waterschap, de categorie van belanghebbenden waarvoor de verkiezing geldt en, indien het gebied voor de betreffende categorie is ingedeeld in kiesdistricten, een aanduiding van het kiesdistrict.
3. In afwijking van het tweede lid kunnen de kandidaten op het virtuele stembiljet worden aangeduid door middel van een nummer. In dat geval wordt bij de stembescheiden bedoeld in artikel 40 per belangencategorie een kandidatenlijst gevoegd, waaruit kan worden opgemaakt welke kandidaat bij welk nummer behoort.

Artikel 39

1. Het stembureau bepaalt in een openbare zitting de volgorde waarin de namen of nummers van de kandidaten op het virtuele stembiljet en op de in artikel 38, derde lid bedoelde lijsten worden getoond, voor iedere kandidaat afzonderlijk door middel van loting.
2. Indien zowel schriftelijk als elektronisch kan worden gestemd, is de volgorde van de kandidaten op de stembiljetten en in de artikel 38, derde lid bedoelde lijsten, gelijk.

Artikel 40

1. De voorzitter van het waterschap verzendt niet langer dan achttien dagen, doch niet korter dan tien dagen voor de in artikel 28, eerste lid, bedoelde dag, als stembescheiden aan iedere stemgerechtigde:
 - a. een stemkaart met stemcode plus wachtwoord en het internetadres waar kan worden gestemd;
 - b. een handleiding voor de stemgerechtigde;
2. In geval meer dan één natuurlijke of rechtspersoon is gerechtigd tot één of meer ongebouwde of gebouwde onroerende zaken, worden de stembescheiden toegezonden aan degene aan wie het aanslagbiljet voor de omslag van het waterschap wordt toegezonden;
3. De stembescheiden van de stemgerechtigde die binnen Nederland geen bekende woon- of verblijfplaats heeft, worden verzonden naar het in artikel 146 van de wet bedoelde adres.

Artikel 41

1. De stemgerechtigde maakt zijn keuze kenbaar door op het beeldscherm met het virtuele stembiljet één kandidaat te selecteren.
2. Vervolgens bevestigt de stemgerechtigde zijn keuze.
3. Na invoering van zijn stemcode plus wachtwoord, verstuurt de stemgerechtigde zijn stem.
4. De stemgerechtigde krijgt van het stembureau een ontvangstbevestiging.

Hoofdstuk 7 De stemopneming

Afdeling 7.1: stemmen per brief

Artikel 42

De in de brievenbus of stembus van het waterschap gedeponeerde stembiljetten worden onmiddellijk na het verstrijken van het in artikel 28, eerste lid, bedoelde tijdstip overgebracht naar de ruimte waar de stemopneming plaatsvindt.

Artikel 43

Ten behoeve van het opnemen van de stemmen houdt het stembureau zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen zes dagen, na het in artikel 28, eerste lid, bedoelde tijdstip een openbare zitting.

Artikel 44

Bij de stemopneming is het stemgeheim gewaarborgd.

Artikel 45

Indien de stemopneming machinaal geschiedt, kan daarmee worden aangevangen voordat de stemming is beëindigd, onder de voorwaarden dat:

- a. tussentijds geen mededelingen worden gedaan omtrent de uitgebrachte stemmen, en
- b. de beslissingen omtrent de geldigheid van de stembiljetten, bedoeld in de artikelen 47 en 51, eerste en tweede lid, worden opgeschort en voorgelegd aan het stembureau op de in artikel 43 bedoelde zitting.

Artikel 46

Tijdens de in artikel 43 bedoelde zitting, stelt het stembureau vast en maakt per categorie van belanghebbenden en per kiesdistrict bekend:

- a. het aantal op iedere kandidaat uitgebrachte stemmen;
- b. het totaal aantal uitgebrachte stemmen;
- c. het aantal ongeldige stemmen.

Artikel 47

1. Ongeldig zijn andere stembiljetten dan die volgens dit reglement mogen worden gebruikt.
2. Voorts zijn ongeldig de stembiljetten:
 - a. waarop de stemgerechtigde niet op duidelijke wijze heeft kenbaar gemaakt op welke kandidaat hij zijn stem uitbrengt;
 - b. waarop bijvoegingen zijn geplaatst waardoor de stemgerechtigde kan worden geïdentificeerd;
 - c. waarop de code, bedoeld in artikel 29, onleesbaar is;
 - d. waarop de code, bedoeld in artikel 29, identiek is aan die op een of meer andere stembiljetten.
 - e. waarvoor op grond van artikel 33 een duplicaat is verstrekt.
3. Tevens zijn ongeldig de stembiljetten die per brief zijn ontvangen, als van de stemgerechtigde ook een geldige elektronische stem is ontvangen.

Artikel 48

1. Het stembureau beslist over de geldigheid van het stembiljet.
2. De voorzitter maakt de reden van ongeldigverklaring onmiddellijk bekend.
3. Indien een van de aanwezige stemgerechtigden dit verlangt, moet het stembiljet worden getoond.

Artikel 49

De stembiljetten worden na de stemopneming in een door het dagelijks bestuur aan te wijzen beveiligde ruimte bewaard.

Afdeling 7.2: stemmen via het internet

Artikel 50

De artikelen 43, 44, 45, 46 en 49 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 51

Ongeldig zijn elektronische stemmen:

- a. indien de stemgerechtigde meer dan een keer zijn stem heeft uitgebracht en niet allemaal heeft uitgebracht op dezelfde kandidaat;
- b. waaraan gegevens zijn toegevoegd waardoor de stemgerechtigde kan worden geïdentificeerd
- c. waarvan de verwerkte code van de elektronische stem ongeldig is;
- d. waarvoor op grond van artikel 33 een duplicaat is verstrekt.

Artikel 52

1. Het stembureau beslist over de geldigheid van de elektronische stem.
2. De voorzitter maakt de reden van ongeldigverklaring onmiddellijk bekend.
3. Indien één van de aanwezige stemgerechtigden dit verlangt, moet de elektronische stem worden getoond.
4. Het stembureau biedt iedere stemgerechtigde na de stemopneming de gelegenheid na te gaan of zijn elektronische stem is meegeteld.

Hoofdstuk 8 De vaststelling van de verkiezingsuitslag

Artikel 53

Het stembureau houdt uiterlijk op de tiende dag na de dag, bedoeld in artikel 28, eerste lid, een openbare zitting ter vaststelling van de uitslag van de verkiezing.

Artikel 54

1. Het stembureau kan op de in artikel 53 bedoelde zitting naar aanleiding van een met opgave van redenen gedaan verzoek van een of meer stemgerechtigden, tot een nieuwe opneming van stembiljetten besluiten, indien een ernstig vermoeden bestaat dat door het stembureau bij de stemopneming fouten zijn gemaakt.
2. Het stembureau is daartoe bevoegd de stembiljetten te vergelijken met het proces-verbaal van het stembureau.
3. Bij deze opneming zijn de artikelen 44 tot en met 49, 51 en 52 van toepassing.

Artikel 55

1. Het stembureau stelt, voor zover een stemming heeft plaatsgevonden, per categorie van belanghebbenden en per kiesdistrict het aantal op iedere kandidaat uitgebrachte stemmen vast.
2. In de volgorde van de aantallen op hen uitgebrachte stemmen zijn evenveel kandidaten gekozen als het aantal beschikbare zetels bedraagt. Indien voor de laatste zetel meer kandidaten een gelijk aantal stemmen hebben behaald, beslist het lot wie van hen gekozen is.
3. Het stembureau stelt de volgorde van de niet gekozen kandidaten vast aan de hand van de aantallen op hen uitgebrachte stemmen. Indien kandidaten een gelijk aantal stemmen hebben behaald beslist het lot welke plaats zij in de volgorde innemen.
4. De voorzitter van het stembureau vermeldt of zich een situatie heeft voorgedaan als bedoeld in artikel 17 van de wet.
5. De voorzitter van het stembureau maakt de verkiezingsuitslag bekend.

Artikel 56

De voorzitter van het stembureau doet een afschrift van het proces-verbaal van de zitting van het stembureau toekomen aan het algemeen bestuur.

Artikel 57

De voorzitter van het stembureau vernietigt de stembiljetten nadat over de toelating van de gekozenen onherroepelijk is beslist. Van deze vernietiging wordt proces-verbaal opgemaakt.

Hoofdstuk 9 De toelating als lid van het algemeen bestuur

Artikel 58

1. De voorzitter van het stembureau geeft de benoemde schriftelijk kennis van zijn benoeming. De brief, houdende deze kennisgeving, wordt uiterlijk op de derde dag na de vaststelling van de uitslag van de verkiezing of na de benoemverklaring aangetekend toegezonden of tegen gedagtekend ontvangstbewijs uitgereikt.
2. De voorzitter van het stembureau geeft tegelijkertijd schriftelijk kennis van de benoeming aan het algemeen bestuur. Deze kennisgeving strekt de benoemde tot geloofsbrief.

Artikel 59

1. De benoemde draagt er zorg voor dat uiterlijk op de tiende dag, of bij een benoeming in een tussentijds opengevallen plaats, de achtentwintigste dag na de dagtekening van de kennisgeving van benoeming het algemeen bestuur van hem schriftelijk mededeling ontvangt dat hij de benoeming aanneemt.
2. Is binnen die tijd de mededeling niet ontvangen, dan wordt hij geacht de benoeming niet aan te nemen. De voorzitter van het waterschap geeft hiervan onverwijld kennis aan het stembureau.
3. Indien de benoemde de benoeming niet aanneemt, doet hij daarvan binnen de in het eerste lid genoemde termijn schriftelijk mededeling aan de voorzitter van het stembureau. Deze geeft hiervan kennis aan het algemeen bestuur.
4. Zolang nog niet, of nog niet onherroepelijk, tot toelating van de benoemde is besloten, kan deze, schriftelijk aan het algemeen bestuur mededelen dat hij op de aanneming van de benoeming terugkomt. Hij wordt dan geacht de benoeming niet te hebben aangenomen. De voorzitter van het waterschap geeft hiervan onverwijld kennis aan het stembureau.

Artikel 60

Tegelijk met de mededeling dat hij zijn benoeming aanneemt, legt de benoemde, aan het algemeen bestuur een door hem ondertekende verklaring over, vermeldende welke andere functies dan het lidmaatschap van het algemeen bestuur hij vervult.

Artikel 61

1. Het algemeen bestuur onderzoekt de geloofsbrief en beslist of de benoemde als lid wordt toegelaten. Daarbij gaat het na, of de benoemde aan de vereisten voor het lidmaatschap voldoet en geen met het lidmaatschap onverenigbare betrekking vervult, en beslist het omtrent de geschillen welke met betrekking tot de geloofsbrief of de verkiezing zelf rijzen.
2. Het onderzoek van de geloofsbrief strekt zich niet uit tot de geldigheid van de opgaven tot kandidaatstelling.
3. Betreft het de toelating van degene, die is benoemd in een tussentijds opgevallen plaats, dan strekt het onderzoek zich niet uit tot punten die het verloop van de verkiezing of de vaststelling van de uitslag betreffen.
4. Ten behoeve van het onderzoek, bedoeld in het eerste lid, kan het algemeen bestuur tot een nieuwe opneming van stembiljetten besluiten.

Artikel 62

Indien het algemeen bestuur heeft besloten om één of meer van de benoemde leden wegens de onjuistheid van de vaststelling van de uitslag van de verkiezing niet toe te laten, geeft de voorzitter van het waterschap, terstond nadat het besluit onherroepelijk is geworden, daarvan kennis aan het stembureau.

Artikel 63

1. Uiterlijk op de veertiende dag nadat de kennisgeving, bedoeld in artikel 62, is ontvangen, houdt het stembureau een openbare zitting en stelt met inachtneming van de in dat artikel bedoelde beslissing de uitslag van de verkiezing voor zover nodig opnieuw vast.
2. Op de nieuwe stemopneming zijn de artikelen 44 tot en met 49, 51 en 52 van overeenkomstige toepassing.
3. Het onderzoek van de geloofsbrief van de aldus nieuw gekozen verklaarde strekt zich niet uit tot de punten die het verloop van de verkiezing raken.

Artikel 64

Indien het algemeen bestuur heeft besloten de benoemde niet als lid toe te laten op de grond dat hij niet voldoet aan de vereisten voor het lidmaatschap of dat hij een met het lidmaatschap onverenigbare functie vervult, geeft de voorzitter van het waterschap, terstond nadat het besluit onherroepelijk is geworden, daarvan kennis aan het stembureau.

Artikel 65

De beslissing betreffende de toelating van de bij een verkiezing benoemde leden van het algemeen bestuur wordt genomen uiterlijk op de zevenentwintigste dag na de dagtekening van de schriftelijke kennisgeving van de benoeming aan het algemeen bestuur, bedoeld in artikel 58 tweede lid, of, indien dit niet mogelijk is, zo spoedig mogelijk daarna. Betreft het de toelating van benoemden ter vervulling van buiten die tijd opgevallen plaatsen dan wordt de beslissing onverwijld genomen.

Artikel 66

Elke beslissing betreffende de toelating van de tot lid van het algemeen bestuur benoemden wordt door het dagelijks bestuur onverwijld aan de benoemde bekendgemaakt. Aan de niet-toegelatene worden daarbij de redenen van de beslissing bekendgemaakt.

Artikel 67

Het lidmaatschap van een tot lid van het algemeen bestuur benoemde vangt aan zodra zijn toelating onherroepelijk is geworden.

Artikel 68

Indien op het tijdstip van periodieke aftreding van de leden van het algemeen bestuur niet de goedkeuring van de geloofsbriefen van meer dan de helft van het voorgeschreven aantal leden onherroepelijk is geworden, houden de leden van het algemeen bestuur zitting, totdat zulks is geschied. Gedurende deze tijd oefenen de bij de verkiezing gekozen leden hun functie niet uit.

Hoofdstuk 10 Herstemming

Artikel 69

1. Indien het algemeen bestuur besluit tot niet-toelating van één of meer leden wegens de ongeldigheid van de stemming geeft de voorzitter van het waterschap, terstond nadat het besluit onherroepelijk is geworden, daarvan onverwijld kennis aan het dagelijks bestuur.
2. Zo spoedig mogelijk nadat deze kennisgeving is ontvangen, vindt een nieuwe stemming plaats en wordt de uitslag van de verkiezing opnieuw vastgesteld. De dag waarop de door de stemgerechtigden te retourneren stembescheiden uiterlijk om twaalf uur door het stembureau dienen te zijn ontvangen wordt vastgesteld door het dagelijks bestuur.

Artikel 70

1. Een herstemming vindt plaats voor die categorie of categorieën van belanghebbenden en binnen de kiesdistricten ten aanzien waarvan ongeldigheid van de stemming is vastgesteld.
2. Indien de herstemming wordt gehouden op grond van de omstandigheid dat aan de kiesgerechtigden in een exact te bepalen gedeelte van het betreffende kiesdistrict geen stembescheiden zijn toegezonden, kan worden volstaan met een herstemming voor dat deel van het kiesdistrict.

Artikel 71

Hoofdstuk 6 en 7 zijn van overeenkomstige toepassing op het houden van een herstemming.

Hoofdstuk 11 Opvolging

Artikel 72

1. Indien door ontslag of overlijden van een gekozen lid van het algemeen bestuur in een opengevallen plaats moet worden voorzien, geeft de voorzitter van het waterschap hiervan terstond kennis aan het stembureau.
2. Uiterlijk op de veertiende dag na de kennisgeving bedoeld in het eerste lid, verklaart de voorzitter van het stembureau aan de hand van de op grond van artikel 55 bepaalde uitslag, de daarvoor in aanmerking komende kandidaat benoemd. Indien het lid in wiens plaats moet worden voorzien, ontslag heeft genomen met ingang van een tijdstip dat later dan veertien dagen na de kennisgeving ligt, wordt de kandidaat met ingang van dat tijdstip benoemd.

Artikel 73

Bij de toepassing van artikel 72 wordt buiten rekening gelaten de kandidaat van wie door de voorzitter van het stembureau een schriftelijke verklaring is ontvangen dat hij niet of niet opnieuw voor benoeming in aanmerking wenst te komen.

Hoofdstuk 12 Beroepschriften

Artikel 74

1. Als besluiten in de zin van artikel 30a van de Waterschapswet worden aangewezen:
 - a. het in artikel 22 bedoelde besluit van het stembureau over de geldigheid van de opgaven tot kandidaatstelling;
 - b. het in de artikelen 48 en 52, eerste lid, bedoelde besluit van het stembureau over de geldigheid van de stembiljetten;
 - c. het besluit van het algemeen bestuur van het waterschap over de toelating van de benoemde als lid van dat orgaan, bedoeld in artikel 61, eerste lid.
2. In afwijking van artikel 6:7 van de Algemene wet bestuursrecht bedraagt de termijn voor het indienen van een beroepschrift tegen de besluiten, bedoeld in het eerste lid, vier dagen.

Hoofdstuk 13 Straf - en slotbepalingen

Artikel 75

Op de verkiezingen van de leden van het algemeen bestuur zijn de artikelen Z1 tot en met Z4 en Z10 van de Kieswet van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de in die artikelen genoemde strafbare feiten worden gestraft met hechtenis van ten hoogste twee maanden of geldboete van de tweede categorie.

Artikel 76

1. Wanneer de bij of krachtens dit reglement voorgeschreven verrichtingen op een zaterdag, zondag, of algemeen erkende feestdag zouden vallen, treedt de eerstvolgende dag, geen zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag zijnde, daarvoor in de plaats.
2. Voor zover de bepaling van de tijd voor die verrichtingen aan het openbaar gezag is opgedragen, worden daarvoor geen zaterdagen, zondagen of algemeen erkende feestdagen aangewezen.
3. Onder algemeen erkende feestdagen worden verstaan de in artikel 3 van de Algemene termijnenwet als zodanig genoemde en de bij of krachtens dat artikel daarmee gelijkgestelde dagen.

Artikel 77

Nadere voorzieningen, waaronder begrepen de stemwaarde, als bedoeld in artikel 22, tweede lid, van de wet, ter uitvoering van dit kiesreglement vereist, doch waaromtrent een regeling ontbreekt, worden door Gedeputeerde Staten getroffen.

- III. te bepalen dat het onder II genoemde kiesreglement van toepassing is op verkiezingen ten behoeve van het hoogheemraadschap van Rijnland.

- IV. te bepalen dat dit besluit in werking treedt met ingang van de datum van uitgifte van het laatst uitgegeven Provinciaal Blad waarin het is geplaatst en terugwerkt tot 1 januari 2004.

Den Haag,

Provinciale Staten van Zuid-Holland,
griffier, voorzitter,

Haarlem,

Provinciale Staten van Noord-Holland,
griffier, voorzitter,

3. Toelichting

1. Algemeen

Ingevolge artikel 30b van de Waterschapswet dient bij algemene maatregel van bestuur een kiesreglement voor de waterschappen te worden vastgesteld. Wat betreft de nieuw gevormde waterschappen, waaronder het heringedeelde hoogheemraadschap van Rijnland, mocht ervan worden uitgegaan dat bedoeld uitvoeringsbesluit zo tijdig in werking zou zijn getreden dat de verkiezingen voor de besturen van deze nieuwe waterschappen onder de werking daarvan konden vallen. Geconstateerd moest echter worden dat het hier bedoelde Kiesreglement niet vastgesteld kon worden zonder voorafgaande wijziging van de Waterschapswet. Deze wetswijziging is in voorbereiding maar vergt de nodige tijd. Als gevolg hiervan bleek het niet meer mogelijk om genoemd Kiesreglement tijdig voor de aanstaande verkiezingen vast te stellen. Dit betekent dat de in 2004 geplande verkiezingen van de nieuwe waterschapsbesturen nog immer onder de werking van de provinciale regelgeving zullen moeten plaatsvinden.

Er bestaat inmiddels echter al wel een model waterschapskiesreglement, dat als basis zal gaan dienen voor de hiervoor bedoelde algemene maatregel van bestuur met betrekking tot de waterschapsverkiezingen. Dit model wordt door het ministerie van verkeer en waterstaat aangeboden als grondslag voor provinciale regelgeving, vooruitlopend op de vaststelling van het wettelijk voorgeschreven Kiesreglement voor de waterschappen. Geadviseerd wordt om met het oog op de gewenste uniformiteit, dit model-kiesreglement ten behoeve van de in 2004 te houden waterschapsverkiezingen om te zetten in een provinciaal kiesreglement. Met ons voorstel wordt beoogd dit advies over te nemen.

Wij merken hierbij op dat bij de totstandkoming van dit model-kiesreglement, waarbij uitvoerig is geput uit de bestaande (provinciale) kiesreglementen, is zowel het IPO als de Unie van waterschappen betrokken geweest. Het model voorziet evenwel alleen in schriftelijke verkiezingen. Het algemeen bestuur van het hoogheemraadschap van Rijnland ziet ten aanzien de in oktober 2004 te houden verkiezingen graag aan de kiesgerechtigden de mogelijkheid geboden om, bij wijze van experiment, niet alleen per post te kunnen stemmen, maar ook via het internet. De achterliggende gedachte daarbij is dat het gemak voor de kiezer sterk wordt vergroot, terwijl tevens bereikt kan worden dat het opkomstpercentage wordt verhoogd. Voordat het voorstel met betrekking tot internetverkiezingen werd behandeld in het algemeen bestuur van Rijnland is het voorgelegd aan de besturen van de inliggende waterschappen Groot-Haarlemmermeer, De Oude Rijnstromen en Wilck en Wiericke. Ook deze besturen hebben ingestemd met het voornemen om bij de waterschapsverkiezingen in oktober 2004 naast het stemmen per brief eveneens de mogelijkheid van stemmen per personal computer via Internet te bieden. Zowel de Unie van Waterschappen als het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verlenen een financiële bijdrage aan het project. De beide betrokken ministers Remkes en De Graaf hebben inmiddels schriftelijk en mondeling de Tweede Kamer geïnformeerd over de voornemens van Rijnland (BPR2003/U60089).

Gelet op deze ontwikkeling stellen wij voor om in het Kiesreglement Rijnland een hoofdstuk op te nemen waardoor de kiesgerechtigden, naast de al bestaande schriftelijke verkiezingen, tevens gebruik kunnen maken van het internet om hun stem uit te brengen. Voor het overige is het genoemde model-kiesreglement, behoudens enige noodzakelijke aanpassingen, gevolgd.

2. Artikelsgewijs

Van de niet genoemde artikelen spreekt de tekst voor zich, zodat deze geen nadere toelichting behoeven.

Artikel 2

Het nieuwe Reglement voor het hoogheemraadschap dat met ingang van 1 januari 2005 van kracht wordt voorziet in de instelling van een drietal kiesdistricten. Op grond hiervan dient in het kiesreglement te worden bepaald dat kandidaatstelling en stemming per kiesdistrict plaatsvinden. Bovendien diende de stemming met betrekking tot de categorie bedrijfsgebouwd in verband met de instelling van deze districten te worden geregeld. Zie ook onze opmerking op dit punt ten aanzien van artikel 4.

Artikel 3

Met het oog op het persoonlijke karakter van de kandidatuur en ter voorkoming van een mogelijke verstoring van de verkiezingsprocedure is de kandidaatstelling tot één kiesdistrict beperkt.

Artikel 4

Het model-kiesreglement bepaalt dat in geval van kiesdistricten de stemming slechts in één kiesdistrict kan worden uitgeoefend en wel in het kiesdistrict waarin de kiezer als belanghebbende in de desbetreffende categorie voor het hoogste bedrag belastingplichtig is. Met betrekking tot het nieuwe hoogheemraadschap dat op 1 januari 2005 is ingesteld moeten de belastingtarieven nog worden vastgesteld. Op basis van de huidige tarieven zou het kunnen voorkomen dat een stemgerechtigde met een hoger bedrag aan WOZ waarde of een groter aantal hectares in een bepaald district aldaar toch minder belasting moet verschuldigd is dan in het andere district, waarin zijn gebouwde eigendommen een lagere WOZ waarde hebben of een minder aantal hectares ongebouwd. Op grond van het model-kiesreglement zou de kiesgerechtigde dan zijn stem moeten uitbrengen in het niet bedoelde district. Met de thans opgenomen bepaling wordt beoogd deze niet wenselijke situatie te ondervangen. Het waterschap dient er voor zorg te dragen dat de betreffende kiezer een stembiljet voor het juiste district ontvangt.

In geval een kiezer in beide districten voor eenzelfde bedrag aan WOZ waarde te boek staat of eenzelfde aantal hectares bezit bepaalt het tweede lid dat alsdan het stemrecht wordt uitgeoefend in het kiesdistrict dat het kleinste aantal stemgerechtigden voor de betreffende belangencategorie kent.

Opgemerkt wordt nog dat voor de categorie bedrijfsgebouwd in artikel 2 is opgenomen hoe er dient te worden gehandeld, wanneer er sprake is van meer dan een bevoegde Kamer van Koophandel en Fabrieken in een betreffend kiesdistrict.

Voor de bevoegdheid tot kandidaatstelling heeft de indeling in kiesdistricten geen directe gevolgen. Ingevolge artikel 18 Waterschapswet is het voor deze bevoegdheid voldoende te behoren tot de desbetreffende categorie en als zodanig belastingplichtig te zijn aan het waterschap. Zij die eigendommen hebben in meer dan één kiesdistrict kunnen zelf bepalen in welk kiesdistrict zij een kandidaatstelling willen ondersteunen, met dien verstande dat ingevolge artikel 16, vierde lid, Waterschapswet per categorie van belanghebbenden niemand meer dan één opgave mag ondertekenen.

Artikel 5

Om elk misverstand te vermijden is in dit artikel bepaald wie de bevoegdheden tot kandidaatstelling en stemming van rechtspersonen mag uitoefenen.

Artikel 6

Ingevolge artikel 15 van de Waterschapswet kan bij reglement worden bepaald dat voor ieder van de leden van het algemeen bestuur gelijktijdig een plaatsvervangend lid kan worden gekozen of benoemd. Door middel van dit artikel worden de bepalingen ten aanzien van de verkiezing van de leden van het algemeen bestuur van overeenkomstige toepassing verklaard op de verkiezing van de plaatsvervangende leden.

Hoofdstuk 2 Registratie van stemgerechtigdheid

Artikel 7

Artikel 29 van de Waterschapswet bepaalt dat het dagelijks bestuur een register van belanghebbenden moet bijhouden van de categorieën ongebouwd, pachters en gebouwd als bedoeld in artikel 11 van de Waterschapswet. Artikel 7 van het kiesreglement bepaalt welk soort gegevens in het register moet worden opgenomen en voor wie het stemrecht geldt. Deze bepaling geldt niet voor de categorieën ingezetenen en bedrijfsgebouwd. Voor de belanghebbenden van deze categorieën geldt dat zij moeten zijn opgenomen in onderscheidenlijk de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens en het ledenregister van de voor het gebied van het waterschap bevoegde Kamer(s) van Koophandel en Fabrieken.

Artikel 8

Dit artikel richt zich op de procedurele aspecten die voortvloeien uit de bepalingen in artikel 30 van de Waterschapswet welk artikel bepaalt dat iedereen inlichtingen uit het register kan krijgen en zo nodig om verbetering kan verzoeken. Ingevolge de artikelen 19 en 20 Waterschapswet is het waterschap bevoegd om het register op de dag van de kandidaatstelling af te sluiten en op basis daarvan de stembiljetten te laten uitgaan. In genoemde artikelen is uitdrukkelijk bepaald dat de dag van de kandidaatstelling als peildatum geldt voor het bezit van het actief kiesrecht. In verband hiermee is in onderdeel c van het eerste lid bepaald dat verzoeken om verbetering van het kiesregister uiterlijk tot zeven dagen voor de dag van de kandidaatstelling kunnen worden ingediend. Voor de belanghebbenden behorende tot de categorieën ingezetenen en bedrijfsgebouwd geldt dat zij op de peildatum moeten zijn opgenomen in hetzij de Gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens hetzij in het ledenregister van de bevoegde Kamer(s) van Koophandel en Fabrieken.

Hoofdstuk 3 Het stembureau

Artikel 9

Om te waarborgen dat het stembureau te allen tijde kan functioneren is mede gelet op het bepaalde in artikel 11, gekozen voor een stembureau bestaande uit vijf leden. De benoeming van de leden van het stembureau geschiedt door het dagelijks bestuur dat ook de vergoedingen vaststelt.

Artikel 10

Het stembureau kan op grond van dit artikel zowel ambtenaren van het waterschap als externen aanwijzen voor het verrichten van werkzaamheden.

Deze bepaling maakt het tevens mogelijk om externe bureaus onder verantwoordelijkheid van het stembureau te belasten met de feitelijke uitvoering van de verkiezingen.

Artikel 13

In het kiesreglement wordt op grond van artikel 13, derde lid, de mogelijkheid gecreëerd tot het mondeling inbrengen van bezwaren door stemgerechtigden.

Dit betreft de besluiten tot verbetering van het register, bedoeld in artikel 8, het besluit over de geldigheid van de opgaven tot kandidaatstelling, bedoeld in artikel 22, het besluit van het stembureau over de ongeldigheid van de stembiljetten als bedoeld in artikel 43 en het besluit over de toelating van de benoemde als lid van dat orgaan, bedoeld in artikel 53, eerste lid.

De bezwaren dienen mondeling te worden ingebracht in verband met het feit dat de Algemene wet bestuursrecht in artikel 8.4, onderdeel h, voor een aantal handelingen/beslissingen inzake de verkiezingen beroep op de rechtbank uitsluit. In feit is het de bedoeling niet meer te bieden dan een soort klachtrecht.

Om toch het op zich herkenbare begrip "bezwaren" te kunnen handhaven en anderzijds duidelijk aan te geven dat het geen schriftelijke bezwaren zijn als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht, wordt conform de Kieswet gesproken van mondelinge bezwaren.

Van de ingebrachte bezwaren wordt steeds melding gemaakt in de op te stellen processen-verbaal. Vermelding in een proces-verbaal kan van belang zijn in verband met de bepaling van artikel 46 van het kiesreglement. In dit artikel is bepaald dat het stembureau tot een nieuwe opneming van stembiljetten kan besluiten, indien een ernstig vermoeden bestaat dat bij de stemopneming fouten zijn gemaakt. Aldus kan zo nodig gehoor worden gegeven aan de mondeling ingebrachte bezwaren.

Verder wordt ervan uitgegaan dat, evenals voor Kieswetgeschillen, de rechtsgang van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is op geschillen die ontstaan bij waterschapsverkiezingen. Met deze algemene constatering is echter niet alles gezegd. In de Kieswet zijn namelijk enkele, van de algemene procedure in de Algemene wet bestuursrecht afwijkende voorzieningen opgenomen voor zover het betreft spoedeisende Kieswetgeschillen. Aldus is in de Kieswet een compleet, op de Kieswet toegespitst systeem van rechtsbescherming gecreëerd. Door de in artikel 66 genoemde besluiten aan te wijzen als besluit in de zin van artikel 30a van de Waterschapswet wordt bereikt dat dit systeem ook van toepassing is op de waterschapsverkiezingen.

Hoofdstuk 4 De kandidaatstelling

Hoofdstuk 4 regelt de kandidaatstelling. In samenhang met artikel 16 van de Waterschapswet zijn deze artikelen medebepalend voor het karakter van het personenstelsel, met individuele en open kandidaatstelling, zoals dat plaatsvindt bij waterschapsverkiezingen.

Artikel 16 van de Waterschapswet bepaalt dat de kandidaatstelling geschiedt per belangencategorie en, indien het provinciale reglement dit bepaalt, per kiesdistrict.

Dit kiesreglement voorziet in tegenstelling tot de regeling in de Kieswet, niet in een vaste periode voor de kandidaatstelling. Wel bestaat een vast verband tussen het tijdstip van de kandidaatstelling en de stemming.

Indien toepassing is gegeven aan artikel 15, eerste lid, Waterschapswet zijn de bepalingen ten aanzien van de kandidaatstelling en de verkiezing van overeenkomstige toepassing op de kandidaatstelling en de verkiezing van plaatsvervangende leden

Artikel 15

Het eerste lid van artikel 15 schrijft voor dat de opgaven tot kandidaatstelling bij de voorzitter van het stembureau of bij door deze aan te wijzen leden moeten worden ingeleverd. Om de kandidaten tegemoet te komen die op de dag van de kandidaatstelling zijn verhinderd kan het dagelijks bestuur gebruik maken van de in het tweede lid opgenomen mogelijkheid om een of meer tijdvakken aan te wijzen waarop de opgaven ook kunnen worden ingeleverd. Omdat de dag van de kandidaatstelling de laatste mogelijkheid is, betekent dit dat de aan te wijzen tijdvakken voor de dag van de kandidaatstelling zijn gelegen.

Artikel 16

Om ieder misverstand hierover te voorkomen bepaalt artikel 16, eerste lid, uitdrukkelijk dat per kandidaat één opgave tot kandidaatstelling dient te worden ingeleverd.

Artikel 18 van de Waterschapswet bepaalt wie bevoegd zijn tot kandidaatstelling. Op grond van artikel 16, vierde lid, van de Waterschapswet dient bij provinciaal reglement te worden bepaald wat het minimumaantal ondertekeningen van de opgave tot kandidaatstelling is. De ondertekening van de kandidaat en, indien toepassing is gegeven aan artikel 15, eerste lid, van de Waterschapswet, de ondertekening van de kandidaat-plaatsvervanger, tellen niet mee voor het minimumaantal van tien ondertekeningen voor een opgave tot kandidaatstelling.

Ter voorkoming van onzekerheid betreffende de status van een ondertekening bepaalt het vierde lid dat een ondertekening niet kan worden ingetrokken.

Artikel 17

Op grond van artikel 31, eerste lid, van de Waterschapswet, is voor het lidmaatschap van het algemeen bestuur vereist dat men de leeftijd van achttien jaren heeft bereikt en niet krachtens artikel B5, eerste lid, van de Kieswet van het kiesrecht is uitgesloten. Om te voorkomen dat personen aan de verkiezingen deelnemen die op grond van genoemde bepaling niet tot het lidmaatschap van het algemeen bestuur kunnen worden toegelaten, bepaalt artikel 17 dat de naam van een dergelijk kandidaat niet mag voorkomen op een opgave tot kandidaatstelling. Een dergelijke opgave wordt op grond van artikel 23, onderdeel I, ongeldig verklaard.

Artikel 18

Om buiten twijfel te stellen dat het gaat om een serieuze kandidatuur waar de betrokken kandidaat volledig achter staat, moet deze een schriftelijke verklaring overleggen waarin hij verklaart dat hij instemt met zijn kandidaatstelling. Om misverstanden over de identiteit van betrokkene te voorkomen en de controle te vereenvoudigen dient de kandidaat tevens een kopie van een geldig legitimatiebewijs over te leggen.

Hoofdstuk 5 Het onderzoek en de openbaarmaking van de opgaven van de kandidaten

Artikelen 20 t/m 25

Voor de wijze van onderzoek en openbaarmaking van de opgaven van kandidaten is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de Kieswet.

Het proces-verbaal van de besloten zitting wordt ter inzage gelegd. Immers, de verzuimen worden slechts meegedeeld aan de inleveraar van de opgave tot kandidaatstelling. Door de terinzagelegging worden ook derden in de gelegenheid gesteld om kennis te nemen van de uitkomsten van het onderzoek.

Artikel 21

Indien een kandidaat in strijd met artikel 16 Waterschapswet op meer dan één overigens correcte opgave tot kandidaatstelling voorkomt, stelt artikel 21 de desbetreffende kandidaat in de gelegenheid om een keuze te maken en de opgave aan te wijzen die als ingeleverde opgave moet worden beschouwd. Deze mogelijkheid voorkomt dat alle ingeleverde opgaven ongeldig worden verklaard en dat de kandidaat daarmee wordt uitgesloten van de verkiezingen.

Artikel 25

In het geval dat er te weinig verkiesbare kandidaten zijn om alle vacatures te vervullen, kan het algemeen bestuur op grond van artikel 17 Waterschapswet zoveel kandidaten stellen als nodig is om in alle vacatures te voorzien. Het bestuur dient daarbij rekening te houden met de regel dat voor ieder kiesdistrict afzonderlijk kandidaatstelling en stemming plaatsvindt (artikel 2). Dit houdt dus in dat niet tussen kiesdistricten kan worden geschoven met kandidaten.

Indien er evenveel kandidaten zijn gesteld als er vacatures zijn, worden op grond van artikel 17, tweede lid, van de Waterschapswet alle kandidaten als gekozen aangemerkt. Dit kan uiteraard pas het geval zijn als alle kandidaten en de door hen of namens hen ingeleverde opgaven aan de eisen voldoen.

Hoofdstuk 6 De stemming

Artikel 26

Dit artikel wijkt af van het model-kiesreglement, vanwege de noodzaak het algemeen bestuur de bevoegdheid toe te kennen om naast de voorgeschreven schriftelijke verkiezingen de mogelijkheid te openen om daarnaast verkiezingen via het internet te organiseren.

De hoofdstukken 6 en 7 omvatten een aantal bepalingen met betrekking tot de voorbereiding op de stemming en de stemopneming door het stembureau. Om de procedure bij de voorbereiding op de stemming en de stemopneming ook voor anderen inzichtelijk te maken dient deze te worden beschreven in een protocol dat algemeen bekend moet worden gemaakt en in afschrift moet worden toegezonden aan Gedeputeerde Staten. Gedeputeerde Staten kunnen in het kader van het algemene toezicht op de waterschappen zo nodig voorstellen doen tot verbetering.

Afdeling 6.1: Stemmen per brief

Artikel 28

Het dagelijks bestuur bepaalt de dag waarop het ingevulde stembiljet moet zijn ontvangen.

Deze dag is uiterlijk honderdtien dagen na de dag van de kandidaatstelling. Deze termijn blijkt na diverse evaluaties nodig te zijn om de verkiezingen te organiseren.

Artikel 33

Van de stembescheiden kunnen eenmaal duplicaten worden verstrekt. Een verzoek daartoe dient uiterlijk op de vijfde dag voor de dag dat de stemming eindigt, te zijn ontvangen. Deze termijn is noodzakelijk in verband met de verzending van de bescheiden. Afwijking van die termijn is mogelijk indien betrokkene zich in persoon op het kantoor van het waterschap voegt. Om te voorkomen dat zowel de oorspronkelijke als de duplicaat stembescheiden worden meegeteld, wordt bij verstrekking van een duplicaat het oorspronkelijke stembiljet ongeldig verklaard (artikel 47, tweede lid, onderdeel e).

Artikel 34

Dit artikel schrijft onder meer voor dat de kiezer zijn stembiljet moet retourneren naar het op de retourenvelop aangegeven postadres. Om te garanderen dat het stembiljet op het voorgeschreven tijdstip is ontvangen dient deze verzending tijdig dat wil zeggen tenminste twee dagen van te voren te worden verzonden. Tevens wordt de mogelijkheid geboden om het stembiljet in de brievenbus van het waterschapshuis te deponeren, die op het aangegeven tijdstip wordt geleegd. De voorzitter van het waterschap draagt er vervolgens zorg voor dat deze stembiljetten bij de overige ingekomen stembiljetten worden gevoegd.

Afdeling 6.2: Stemmen via het Internet

Bij het stemmen in persoon in een stemlokaal is er sprake van een aantal openbare controleprocessen. Een stemgerechtigde kan aanwezig zijn bij de verzegeling van de stembus en kan daarmee controleren dat de stembus leeg is bij de start van de stemming. Stemgerechtigden kunnen aanwezig zijn bij de opening van de stembus en bij de telling. Voor stemmachines is er ook een aantal controlemogelijkheden. De machine heeft een onafhankelijke keuring gehad door TNO. Er is hier sprake van een geïsoleerd apparaat met gegarandeerde werking. Tellerstanden worden bij de start en het einde van de stemming vastgelegd in het proces-verbaal. Daarnaast is bij stemmachines sprake van "verzegeling" tijdens de stemming.

Een verschil tussen stemmen in een stemlokaal (met stembiljet of elektronisch) en internetstemmen is dat gestemd wordt op een locatie en apparatuur die niet onder toezicht staan van een stembureau. De kiezer gebruikt zijn eigen computer en maakt hierbij gebruik van een openbaar netwerk. Net als bij het stemmen in persoon is het wenselijk dat de stemgerechtigde het stemproces kan controleren. Als hij naar het internetadres van het stembureau gaat moet hij kunnen controleren dat hij communiceert met de internetsite van het stembureau. Daarnaast moet hij de integriteit kunnen controleren: worden er geen stemmen veranderd, toegevoegd of verwijderd. Ook moet een stemgerechtigde de telling kunnen verifiëren. Door voor het begin van de stemming een controlebestand met referentiestemmen ter inzage te leggen en na de stemming de elektronische stemmen ter inzage te leggen, kan iedere stemgerechtigde controleren of zijn stem is meegenomen in de uitslag. Op deze manier is het mogelijk openbare controleprocessen toe te passen bij internetstemmen, zonder dat het stemgeheim in het geding is omdat gepubliceerde gegevens altijd zijn versleuteld. De artikelen 37 tot en met 40 strekken hiertoe.

Artikel 41

De stemgerechtigde kan meer dan éénmaal zijn keuze kenbaar maken, als hij eraan twijfelt of zijn stem wel correct bij het stembureau is ontvangen. Daar kunnen technische redenen voor zijn, bijvoorbeeld overbelasting van het (Internet) netwerk, waardoor hij na het uitbrengen van zijn stem geen antwoord (ontvangstbevestiging) van het stembureau ontvangt (zie ook toelichting artikel 51).

Hoofdstuk 7 De stemopneming

Artikel 47

Het derde lid van dit artikel bepaalt dat een stem via Internet prevaleert boven een stem die per brief van dezelfde stemgerechtigde is ontvangen.

Artikel 48

In het kader van de vaststelling van de geldigheid van stembiljetten kunnen aanwezige kiezers verlangen dat het stembiljet wordt getoond. Het artikel beoogt onder meer dit te regelen.

Artikel 51

Het is van belang vast kunnen te stellen of één stemgerechtigde meerdere stemmen heeft ingediend en of die allen een stem betekenen voor dezelfde kandidaat of voor verschillende kandidaten binnen dezelfde categorie, dan wel niet wijzen op een keuze voor een bepaalde kandidaat.

Essentieel is, dat bij de stemopneming duidelijk door de stemgerechtigde kenbaar moet zijn gemaakt op welke kandidaat hij zijn stem uitbrengt. Zijn alle binnengekomen stembiljetten van één stemgerechtigde voor dezelfde kandidaat, dan is zijn keuze duidelijk en geldt dit als één stem voor die kandidaat.

Zijn alle binnengekomen elektronische stemmen van één stemgerechtigde ten dele voor dezelfde kandidaat en ten dele ongeldig, dan is zijn keuze ook duidelijk en geldt dit als één stem voor die kandidaat.

Zijn alle binnengekomen virtuele (dus elektronisch ontvangen) stembiljetten van één stemgerechtigde echter (ten dele) voor verschillende kandidaten (na verwijdering van eventuele ongeldige stembiljetten), dan is zijn keuze niet duidelijk en zijn al zijn stemmen ongeldig (artikel 5, eerste lid, onderdeel a).

Ten aanzien van het eerste lid, onderdeel b van dit artikel wordt opgemerkt dat dit is bedoeld om de zeldzame situatie te voorkomen dat een stemgerechtigde aan de elektronische stem expliciet informatie weet toe te voegen, waaruit de stemgerechtigde kan worden geïdentificeerd.

Voorts gaat het eerste lid, onderdeel c in op de ongeldigheid van de verwerkte code van de elektronische stem.

Artikel 52

De bepaling in het vierde lid maakt het mogelijk dat iedere stemgerechtigde in staat is de stemming te controleren.

Hoofdstuk 8 De vaststelling van de verkiezingsuitslag

Artikel 54

Indien een ernstig vermoeden bestaat dat bij het tellen van de uitgebrachte stemmen fouten zijn gemaakt, kan het stembureau op verzoek van een of meer stemgerechtigden onder opgave van redenen tot een nieuwe stemopneming besluiten. Deze nieuwe stemopneming zal in het algemeen beperkt zijn tot dat stemdistrict of die stemdistricten waarop dat vermoeden betrekking heeft.

Artikel 55

Bij het personenstelsel past dat de kandidaten in de volgorde waarin zij de meeste stemmen hebben behaald, zijn gekozen voor de vacante plaatsen. Indien voor de laatste zetels meer kandidaten een gelijk aantal stemmen hebben behaald, beslist het lot wie van hen gekozen is.

Artikel 56

Naast de gebruikelijke terinzagelegging van het proces-verbaal zoals dat is voorgeschreven in artikel 13 bepaalt artikel 48 dat een afschrift van het proces-verbaal moet worden gezonden aan het algemeen bestuur. Deze informatie is in samenhang met de toezending van de benoemingsbrief als bedoeld in artikel 58 noodzakelijk voor de toelating van de nieuwe leden.

Hoofdstuk 9 De toelating als lid van het algemeen bestuur

Artikelen 58 t/m 68

In dit hoofdstuk wordt gesproken over *benoemde* leden, omdat deze bepalingen zowel op de bij een verkiezing gekozen leden als op degenen die in een vacature benoemd zijn, betrekking hebben.

De artikelen 58 t/m 68 regelen de procedure die gevolgd wordt na de verkiezing tot lid van het algemeen bestuur. Indien de benoemde zijn benoeming aanneemt, geeft hij daarvan kennis aan het algemeen bestuur. Neemt de benoemde zijn benoeming niet aan, dan dient hij dit mede te delen aan de voorzitter van het stembureau en treedt de procedure van artikel 72 in werking.

Hoofdstuk 10 Herstemming

Artikel 69

Een herstemming betreft alleen die categorieën en/of die kiesdistricten ten aanzien waarvan ongeldigheid van de stemming is vastgesteld.

Hoofdstuk 11 Opvolging

Artikel 72

In de praktijk zal door ontslagnemende leden van het algemeen bestuur in hun ontslagbericht veelal een tijdstip van ontslag worden genoemd. In verband daarmee is in de tweede volzin van artikel 72 bepaald dat de voorzitter van het stembureau eerst na dat tijdstip tot de benoeming van een opvolger kan overgaan. Dit betekent overigens dat een vertrekkend lid na dat tijdstip lid blijft totdat onherroepelijk is beslist over de toelating van zijn opvolger.

Hoofdstuk 12 Beroepschriften

Artikel 74

Op grond van artikel 30a van de Waterschapswet worden in het eerste lid van artikel 66 de besluiten aangewezen waartegen beroep ingesteld kan worden bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Deze besluiten krijgen een versnelde behandeling. Het gaat hier om besluiten over de geldigheid van de opgaven tot kandidaatstelling, besluiten over de geldigheid van stembiljetten en besluiten over de toelating van de benoemde als lid van het algemeen bestuur.

Op grond het tweede lid van artikel 30a van de wet is de termijn voor het indienen van dergelijke beroepschriften bekort tot vier dagen.

Hoofdstuk 13 Straf- en slotbepalingen

Artikel 75

De strafbepalingen van de Kieswet zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de strafbare feiten worden gestraft met hechtenis van ten hoogste twee maanden of geldboete van de tweede categorie. Het gaat hier met name om de volgende strafbare feiten: het namaken of vervalsen van stembiljetten met het oogmerk deze als echt en onvervalst te gebruiken en het hebben of gebruiken van nagemaakte of vervalste stembiljetten. Voorts kunnen de voorzitter, de leden en de opgeroepen plaatsvervangende leden van het stembureau die gedurende de zitting buiten noodzaak afwezig zijn zonder dat in vervanging is voorzien, worden beboet.